

Připravili jsme pro vás rozesílku LÍSKY s číslem 4/2025. Rubriky s novým textem jsou označeny symbolem .

V rozesílce najdete pozvánky na osvětové a vzdělávací akce a programy, odkazy na grantové výzvy, tipy na výukové materiály.

V části I, na stránkách 2–14, najdete AKTUÁLNÍ informace – zprávy z tisku, grantové výzvy, pozvánky na vzdělávací programy a akce, informace o kampaních.

V části II přinášíme náměty a inspiraci i tipy na pomůcky a publikace (str. 15–18).

Část III přináší stálý soubor informací a odkazů k důležitým tématům (od str. 19).

Archív rozesílek: www.liska-evvo.cz/rozesilka

VÝZNAMNÉ DNY V BŘEZNU: 3. 3. – Světový den divoké přírody, 18. 3. – Světový den recyklace, 20. 3. – první jarní den, Světový den obnovy divočiny, Světový den žab, Světový den vrbců, 21. 3. – Mezinárodní den lesů, Světový den sázení, 22. 3. – Světový den vody, 23. 3. – Světový meteorologický den, 30. 3. – Den nulového odpadu

<https://www.ekokalendar.cz>

Akce do DIÁŘE:

Pátek 7. března	Workshop pro lektory LÍSKY na téma Jak na klimatické vzdělávání na základní škole , www.liska-evvo.cz
Čtvrtek 20. března	Zažít školu jinak, Trezor přírody Horní Lideč Místní akční plán vzdělávání Vsetínsko
Čt – Ne 20.–23. března	Jeden svět Vsetín Mezinárodní filmový festival o lidských právech
Po – Pá 24.–28. března	Týden škol na Valašsku Místní akční plán vzdělávání Vsetínsko IV
Pátek 25. dubna	Komunitní den pro školy spojený s oslavou Dne Země www.alcedovsetin.cz

Osvětové kampaně LÍSKY

PTÁCI – ŽIJÍ TADY S NÁMI	PŘÍRODNÍ ZAHRADA – PŘÍRODA POD NAŠIMI OKNY	STROMY A MY	POCTIVĚ VYROBENÉ, SPRAVEDLIVĚ ZAPLACENÉ	POCTIVĚ VYROBENÉ, PODPORA MÍSTNÍ UDRŽITELNÉ EKONOMIKY
1.–30. DUBNA	1. KVĚTNA – 15. ČERVENA	15. ZÁŘÍ – 31. ŘÍJNA	CELOROČNĚ	CELOROČNĚ
www.liska-evvo.cz	www.liska-evvo.cz	www.liska-evvo.cz	www.liska-evvo.cz	www.liska-evvo.cz

Zapojte se do osvětových kampaní LÍSKY a podpořte důležitá témata **PTÁCI, ZAHRADA, STROMY, FAIR TRADE a místní udržitelná ekonomika**,

www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane

Hlavním cílem kampaní je osvěta tématu s dopadem na šetrnější a odpovědnější přístup k přírodě a životnímu prostředí.

Každá kampaň vychází z významného dne či **klíčové akce**.

Ke kampani je sestaven **kalendář akcí**, zahrnující aktivity a programy zapojených a spolupracujících organizací, vydána **tisková zpráva**, osvětové a didaktické **materiály, metodické listy či pomůcky**.

OBSAH ROZESÍLKY 4/2025

Část I INFORMACE, AKTUALITY, POZVÁNKY NA AKCE, NABÍDKA PROGRAMŮ PRO ŽÁKY I DOSPĚLÉ, KAMPANĚ

I/1	Zprávy z LÍSKY	... str. 2
I/2	Aktuality, zprávy z webu a tisku	... str. 3
I/3	Grantové výzvy	... str. 4
I/4	Pozvánky na akce, osvětové kampaně	... str. 5
I/5	Vzdělávací programy a metodická podpora EVVO	... str. 12
I/6	Výukové programy, projektové dny pro školy a školská zařízení	... str. 13

Část II METODICKÁ PODPORA

II/1	Náměty, doporučení, inspirace, příklady dobré praxe	... str. 15
II/2	Tipy na publikace, časopisy, učební pomůcky a další pomocníky	... str. 16
II/3	Program Učíme se venku	... str. 17
II/4	Projekty pro školy, soutěže	... str. 18
II/5	Tipy na výlety, exkurze, výstavy	... str. 18

Část III UŽITEČNÉ ODKAZY A INFORMACE

III/1	Přírodní zahrady	... str. 19
III/2	Zelené okénko	... str. 19
III/3	Místní produkty, biopotraviny	... str. 19
III/4	Fairtrade	... str. 20

Podpořte LÍSKU

Programy a činnosti můžete podpořit finančně:

- ✓ členstvím v Klubu LÍSKY
- ✓ darem prostřednictvím darovacího formuláře [DARUJME.CZ](https://www.darujme.cz)

Klub LÍSKY

Svým členstvím v Klubu LÍSKY podpoříte programy pro děti a osvětové kampaně, stanete se součástí dění, získáte informace a benefity a zároveň dáte všem najevo, že nám fandíte.

V roce 2022 členové Klubu Lisky zaslali 36.000 Kč. V roce 2023 to bylo 42.000 Kč. V roce 2024 měl klub 43 platících členů, z toho 15 právnických osob a 28 fyzických osob. Výše příspěvků za rok 2024 byl 34.400 Kč.

Děkujeme za dlouhodobou podporu, díky níž můžeme tvořit tematické programy a materiály pro učení venku.

Dar LÍSCÉ

prostřednictvím darovacího formuláře [DARUJME.CZ](https://www.darujme.cz)

S LÍSKOU v přírodě je prima. Podporujeme pedagogy a lektory, aby přenesli výuku co nejvíce ven, do školních zahrad a okolí školy. Poskytujeme náměty a příklady, co a jak venku učit. Zaměřujeme se na budování a využívání zahrad a propagujeme benefity kontaktu dětí s přírodou. Aktivně se věnujeme tématu ptáci, stromy, voda, fair trade, místní udržitelná ekonomika a potravinová soběstačnost. Připravujeme výukové programy a projektové dny, žákovské kampaně, akce pro rodiny s dětmi, veřejnost, osvětové kampaně, konference, semináře, kurzy a exkurze pro pedagogy.
www.darujme.cz/projekt/1203070

V roce 2022 jsme z vašich darů získali 1.470 Kč. V roce 2023 to bylo 4.000 Kč. V roce 2024 jsme doposud získali 7.000 Kč.

Velmi si toho vážíme a DĚKUJEME.

část I • INFORMACE, AKTUALITY

I/1

Zprávy z LÍSKY

V březnu pokračujeme v přípravě a plánování vzdělávacích programů pro pedagogy, projektových dnů a výukových programů pro MŠ, ZŠ a SŠ, osvětových kampaní a dalších akcí.

Pilně pracujeme na projektových žádostech a inovaci komunikace a prezentace.

Dokončili jsme výroční zprávu za rok 2024.

Aktivně podpoříme kampaň **Týden škol na Valašsku**.

Nabídka programů LÍSKY pro mateřské, základní a střední školy

Připravena jsou témata: učíme se venku s LÍSKOU (čísla, písmena, místo, kde žijeme, příroda a životní podmínky, život dříve a dnes, ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody.) UČÍME se VENKU, příroda Arboretum Semetín, Jak učit POLY, původ a příběhy jídla, význam sezónních a místních surovin pro přípravu pokrmů, zdravá výživa a stravování, zdravý životní styl, regionální produkty a jejich zpracování, podpora a rozvoj trhu a odbytu biopotravin, šetrné nakupování a spotřeba, místní udržitelná ekonomika, potravinová soběstačnost a bezpečnost, tradice a řemesla.

Objednávky na infoevvo@seznam.cz

Podrobněji na str. 10 a 11.

Těšíme se na setkávání, Vaše LÍSKA

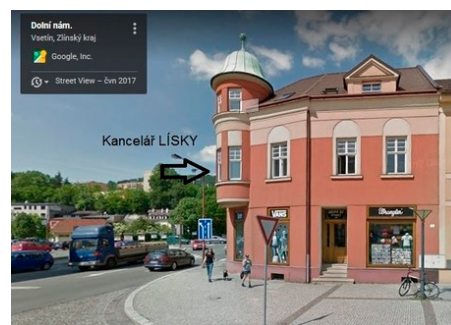
Provoz kanceláře LÍSKY a Férového obchůdku

Z organizačních důvodů zůstávají hodiny pro veřejnost omezeny.

V případě potřeby nám můžete zavolat: 605 806 840, nebo 734 122 430.

Férový obchůdek je k dispozici dle možností, ideálně po domluvě předem.

Děkujeme za pochopení.

Kancelář a Férový obchůdek Lisky
www.liska-evvo.cz/doc/ferovy-obchudek

LUKÁŠOVY HRAČKY potěší a pomáhají

<https://www.facebook.com/lukasovyhracky>

Renáta Lažová, tel.: 605 570 103

LÍSKA

Zlínský kraj
Kraj bez hranic

Rozesílka LÍSKY 4/2025

strana 2

Nová podoba RVP

„Cílem nové podoby RVP není omezovat znalosti, ale dát jim živou podobu, aby je žáci a žákyně dokázali uplatnit v reálných životních situacích“, říká Matěj Bulant z Národního pedagogického institutu.

Zjistěte více na <https://edurevue.npi.cz/clanky/blog-chceme-vychovavat-povrchni-hlupaky?>

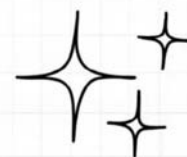
NOVÉ RVP PRO MATEŘSKÉ ŠKOLY

- Rozvoj klíčových kompetencí pro 21. století
- Hladký přechod z mateřských do základních škol
- Větší přehlednost a srozumitelnost – vzdělávací oblasti sloučeny do 4 jasných celků
- Základní gramotnosti už od předškolního věku
- Individualizace výuky a důraz na sledování pokroku dětí

Co revize RVP přinese?

- Kompetenční vzdělávání a rozvoj praktických dovedností
- Flexibilní rámcový učební plán
- Aktualizovaný obsah výuky reflektující 21. století
- Podporu osobnostního rozvoje žáků

NOVÉ RVP PRO ZÁKLADNÍ ŠKOLY

- Aktualizovaný obsah výuky odpovídající výzvám současného světa
- Rozvoj klíčových kompetencí žáků a žákyní potřebných pro život v 21. století
- Zjednodušená struktura ŠVP
- Více prostoru pro flexibilitu a přizpůsobení výuky potřebám studujících
- Podpora základních gramotností (čtenářsko-pisatelská a matematická gramotnost)
- Důraz na osobnostní rozvoj žáků a žákyní a propojení s každodenním životem

Rámcový vzdělávací program na školách očima zážitkové pedagogiky

Jedna z forem naplňování RVP je neformální vzdělávání včetně zážitkové pedagogiky. Změna RVP je zaměřena na praktické využití získaných znalostí v každodenním životě, osobnostní a sociální výchově. Zážitková pedagogika podporuje kompetenční výuku. Změnou RVP stát dává školám jiné zadání a to posunout se od obsahu, který vede od memorování informací ke schopnosti poznatky umět použít. V rámci jednotlivých vzdělávacích oblastí bude kladen větší důraz na rozvoj občanské odpovědnosti, kritického myšlení a etiky. Přibyly oblasti zaměřené na emocionální a sociální rozvoj. Zavedení rámcového vzdělávacího programu směřuje pro školy k září roku 2027.

Zpráva ze slavnostního vyhlášení městského kola literární soutěže pro děti s názvem O poklad strýca Juráša, při kterém byli oceněni nejlepší autoři

Zpráva s fotogalerií je dostupná také na webu knihovny <https://www.mvk.cz/knihovna-ocenila-nejlepsi-zacinajici-literarni-autory-v-soutezi-o-poklad-stryca-jurasa-mestske-kolo-3/>

Registrace ke květnové výzvě Do práce na kole je spuštěna

Město Vsetín se letos popáté v řadě zapojí do celorepublikové výzvy s názvem Do práce na kole (DPNK). Určena je týmům o dvou až pěti členech, kteří chtějí s kolegy v průběhu května pravidelně dojíždět do zaměstnání na kole či jiném bezmotorovém prostředku, případně chodit pěšky.

Hlavním cílem této výzvy je přilákat aktivní formou obyvatele města, resp. zaměstnance zdejších firem, aby alespoň na měsíc nechali auto doma a zkusili se do práce dopravovat zdravější formou pohybu. „*K cestám lze využít například kolo, koloběžku nebo chodit pěšky. Jednotlivé způsoby dopravy je přitom možné kombinovat. Denně se zapisují maximálně dvě trasy, tedy do práce a z práce, přičemž každá musí mít délku nejméně jeden a půl kilometru,*“ přiblížil místostarosta Petr Kudlík (ANO 2011) a dodal, že každý účastník zapisuje v průběhu května jízdy buď ručním zapsáním či nahráním GPX souboru do svého uživatelského profilu na webu www.dopracenakole.cz nebo prostřednictvím aplikace v chytrém telefonu.

Pokud se chcete do výzvy zapojit, je nutné se nejprve registrovat na webu www.dopracenakole.cz. Registrace byla spuštěna 1. února a ukončena bude 30. dubna. Její nedílnou součástí je platba účastnického poplatku, jehož výše je v první fázi stanovena na 470 Kč za osobu, ale s blížícím se startem výzvy se v několika vlnách zvýší až na finálních 600 Kč. „*V ceně poplatku je zahrnuto účastnické tričko z biobavlny s ekologickým potiskem. To držitele opravňuje k účasti na tak zvaných akcích na triko, které bude město Vsetín během května organizovat,*“ vysvětlil Kudlík.

Pro účast ve výzvě je nutné vytvořit firemní tým o dvou až pěti členech. V hlavní kategorii DPNK není cílem najezdit co nejvíce kilometrů, ale jezdit pravidelně. Ve vedlejších kategoriích se ale hodnotí například i výkony jednotlivců. „*Účastníci svou aktivitou navíc reprezentují i svého zaměstnavatele a město, za které jsou zaregistrováni. Pevně proto věřím, že se Vsetíňáci do výzvy zapojí v hojném počtu a pomohou mi k co nejlepšímu umístění v kategorii Cykloměsto roku,*“ řekl Kudlík.

V rámci letošního ročníku, stejně jako v těch minulých, se můžete těšit na řadu doprovodných aktivit, tedy již zmíněných akcí na triko. „*Patří mezi ně různé veřejné aktivity pořádané partnery této výzvy, či jimi poskytnuté benefity. Konkrétnější informace k akcím na triko přineseme v brzké době,*“ konstatovala koordinátorka výzvy DPNK pro Vsetín Jana Čentěšová s tím, že o tečku za letošním ročníkem opět obstará slavnostní vyhlášení výsledků, na něj obdrží pozvánku všichni účastníci DPNK na Vsetíně.

Podrobnější informace k DPNK naleznete na již zmíněném webu www.dopracenakole.cz a také ve facebookové skupině s názvem Do práce na kole – Vsetín (www.facebook.com/groups/dpnkvsetin). Tam budou zveřejňovány aktuální novinky k jednotlivým akcím, které s výzvou na Vsetíně souvisejí.

Zpracoval: Michal Horský

Více informací: Jana Raszková, tisková mluvčí, tel. 733 784 006

https://www.mestovsetin.cz/vismo/dokumenty2.asp?id_org=18676&id=561567

Známe 32 semifinalistů ceny Global Teacher Prize Czech Republic

Gratulujeme vám k postupu a těšíme se na to, že budeme mít příležitost vás ve druhém kole hodnocení ještě více poznat.

Seznamte se s letošními semifinalisty i vy. Přečtěte si jejich osobní medailonky, ve kterých se představují:

<https://www.gtpcz.cz/semifinaliste-gtp-cz-2025/>

Gratulujeme Martinu Křížovi, který se stal letošním semifinalistou Global Teacher Prize Czech Republic

Martin je autorem několika lekcí na #ucimoklimatu, programovým ředitelem naší partnerské organizace Chaloupky o.p.s. a také spoluautorem nové učebnice pro SŠ Příručka k planetě Zemi.

Jeho osobní medailonek si můžete přečíst zde: <https://www.gtpcz.cz/semifinaliste-novi/?id=34586>

Zároveň sdílíme tip na nedávný rozhovor s Martinem Křížem pro ČRo o klimatickém vzdělávání: <https://plus.rozhlas.cz/jak-ucit-o-klimaticke-krizi-nejlepsi-jedetem-ukazat-ze-mohou-veci-kolem-sebe-9393305>

I/3

Grantové výzvy

- **Ministr životního prostředí Petr Hladík vyhlásil na tiskové konferenci novou výzvu, která na 3 roky podpoří činnost a rozvoj ekocenter.** Výzva je důležitým krokem pro stabilizaci a rozvoj kvality práce, kterou ekocentra odvádějí v terénu a ve školách – díky ní si statisíce dětí i dospělých prohloubí svůj vztah k přírodě a mohou smysluplně přispět k ochraně krajiny. Proč je nová výzva super? O podporu se mohou ucházet nejen velké organizace, ale i malá ekocentra napříč ČR. Společně dokážeme více. Ekocentra budou výraznou oporou pro vyučující – zvláště proto, že nedávno schválený RVP pro ZŠ počítá s rozvojem kompetencí a formáty výuky, se kterými ekocentra již běžně pracují. Přečtěte si více **TADY**.

- **Je tu #ErasmusPlus výzva pro rok 2025. Máte možnost získat podporu pro své projekty.** Nevíte si rady? Naše webináře a semináře vás celým procesem provedou. Veškeré informace včetně termínů podávání žádostí najdete zde: <https://i.mtrbio.com/eplukjrfnp>
- **Podejte si žádost o grant u Nadace Partnerství. Máte chuť udělat něco pro místo, kde žijete?** Aktuální nabídku grantů sledujte na www.nadacepartnerstvi.cz/granty
- **Aktualizovaný harmonogram výzev OPJAK na rok 2024.** Najdete ho na webu <https://opjak.cz/harmonogram-vyzev/>

Save the Date • BADATELSKÁ KONFERENCE 2025

Nenechte si ujít největší badatelskou událost školního roku! Další ročník konference proběhne **22.–23. května 2025 na ZŠ Židlochovice U Brna**.

Čekají vás žákovské projekty z celého světa, tržička badatelských aktivit a zajímavé workshopy na nejrůznější témata.

Neumíte si takové setkání představit? Podívejte se na krátký reportáž z loňské konference: https://youtu.be/KV4_JHAYHww

Sledujte web, kde budou postupně informace o nadcházející konferenci: <https://badatele.cz/badatelska-konference-2024/>

Uklidme Česko

Už se to k vám dostalo?

Je nejvyšší čas zaregistrovat svůj úklid!

Plánujete se letos zapojit do Uklidme Česko? Nezapomeňte svůj úklid co nejdříve zaregistrovat a požádat o balíček s materiálem, který vám pomůže při akci.

- Pytle, rukavice a další užitečné pomůcky
- Možnost získat podporu pro váš úklid
- Stačí pár minut a jste připraveni

Nečekejte na poslední chvíli! Registrace běží, tak ať máte vše, co potřebujete.

Informace na: <https://www.uklidmecesko.cz/balicek/>

Nabídka Ateliéru přírodního barvířství Vsetín

ZÁŽITKOVÉ TVOŘIVÉ DÍLNY 2025

16-19h	16/1 1/3	PLSTĚNÁ OVEČKA Z VLNY
16-19h	13/2	PLSTĚNÝ BERÁNEK Z VLNY
16-19h	20/2	PLSTĚNÝ KONÍK Z VLNY
16-19h	27/2 13/3	MALOVÁNÍ ROSTLINNÝMI INKOUSTY PRO RÁDOST
16-19h	30/1 27/3	PLSTĚNÁ BOTANICKÁ ILUSTRACE PŘÍRODOU BARVENÁ
16-17h	6/2	HERBÁŘ BARVÍŘSKÝCH ROSTLIN

Tincta Herbae

ATELIÉR PŘÍRODNÍHO BARVÍŘSTVÍ OHRADA 2051 VSETÍN

16-19h	23/1 20/2 20/3	VÝTVARNÉ PODVEČERY PRO TVOŘIVÉ DOSPĚLÁKY
15-18h	12/2 26/2	VÝTVARNÉ STŘEDY PRO TVOŘIVÉ DĚTI
12/3 26/3		
17-19	6/2	PŘEDNÁŠKA BARVY A BARVIVA NAPŘÍČ ČASEM KULTURAMI KONTINENTY
15-18h	28/2	PŘÍRODOU BARVENÝ TALISMAN

REZERVACE A INFO:
tincta-herbae@centrum.cz
Tel.: +420 732 994 552

pátek
7. 3.
2025

VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Lektor výukových programů a projektových dnů pro MŠ, ZŠ s tématem Jak na klimatické vzdělávání na základní škole

Srdčně vás zveme na vzdělávací akci, kdy vám představí lektorky Ekologického institutu Veronika pestrou škálu aktivit z provedených a osvědčených klimatických programů pro žáky 1. i 2. stupně ZŠ. Aktivity se tematicky zaměřují na adaptační i mitigační opatření na změnu klimatu.

TERMÍN: pátek 7. 3. 2025, 10.00–14.00 hodin
MÍSTO: Centrum Veronika Hostětín, <https://hostetin.veronica.cz/>

OBSAH:

- úvod, informace o programech Lísky,
- dílna s lektorky Centrum Veronika Hostětín,
- sdílení zkušeností a příkladů dobré praxe, evaluace.

DOPORUČENO: lektori, pedagogové volného času, vč. externích a dobrovolných pracovníků

LEKTORŮ: Centrum Veronika Hostětín

HODINOVÁ DOTACE: 4 x 60 minut

CENA: 290 Kč (zahrnuje občerstvení, lektorné)

ORGANIZAČNÍ POKYNY:

- **Stravování:** na místě bude zajištěn oběd, káva, čaj
- **Doprava:** individuálně (není ze strany LÍSKY zajišťována)
- **S sebou:** přezůvky do budovy, dle možnosti a uvážení vlastní materiály pro výměnu zkušeností, fotografie z činnosti apod.
- **Přihlašování zde** <https://forms.gle/QByf5Y1bwngcMEo7> do 21. 2. 2025
- **Informace a přihlašování:** infoevvo@seznam.cz 605 806 840

LÍSKA, z.s., Dolní náměstí 429, 755 01 Vsetín • infoevvo@seznam.cz • www.liska-evvo.cz

ZO ČSOP Bílé Karpaty vás zve na besedu

Prales vs. palmový olej

Datum: čtvrtek 20. března v 18:00

Kde: Dům přírody Bílých Karpat, Veselí nad Moravou
Vstupné: 60 Kč

beseda s Gitou Matláškovou

www.dumprirody.cz/bilekarpaty

Dům přírody Bílých Karpat

Pozvání na konferenci „Udržitelně od mateřské školy“, kterou pořádá Český výbor Světové organizace pro předškolní výchovu OMEP.

Konference se uskuteční **10. dubna 2025 v Národním pedagogickém muzeu J. A. Komenského v Praze** a bude zaměřena na předškolní vzdělávání k udržitelnému rozvoji.

Během dne se můžete těšit na inspirativní přednášky a diskuse s odborníky z České republiky i zahraničí. **Speciálním hostem bude Ingrid Engdahl ze Švédska**, uznávaná odbornice na vzdělávání pro udržitelný rozvoj u nejmladších dětí. Dále se představí **mezinárodní online kurz „ECE Academy“** a zazní témata jako **inkluzivní vzdělávání, badatelsky orientovaná výuka a udržitelné stravování**.

Den před konferencí, **9. dubna 2025**, budete mít možnost navštívit **udržitelnou mateřskou školu Semínko v Toulcově dvoře**.

Podrobnosti o programu, místě konání a registraci naleznete v příloženém letáčku.

Pokud máte zájem se zúčastnit, registrujte se prosím na webu: <https://www.omep.cz/>

OMEP Česká republika **Práva od začátku**

Udržitelně od mateřské školy

Český výbor Světové organizace pro předškolní výchovu OMEP zve na konferenci zaměřenou na předškolní vzdělávání k udržitelnému rozvoji

Program konference

středa **9. 4. 2025 (15:00 - 16:30)**: možnost exkurze v MŠ Semínko, Toulcův dvůr
čtvrtek **10. 4. 2025**

9.00 členská schůze OMEP ČR od 9.00 registrace účastníků konference	odpolední program 13.00 - 16.00 <i>Vendula Stará (Botič, Toulcův dvůr):</i> Badatelsky orientovaná výuka v mateřské škole <i>Milena Poeta (META o.p.s.):</i> Více kultur, jedna třída: podpora rozmanitosti v mateřské škole <i>Jarka Kreškáčiová (OMEP Slovensko):</i> Ako naučiť deti jesť zeleninu <i>Karolina Kallmünzerová (Skutečně zdravá škola):</i> Udržitelné stravování a vzdělávání o jídle v mateřské škole
---	---

12.30 - 13.00 přestávka

10. 4. 2025
9 - 16 hodin

Přihlášení na konferenci:
<https://www.omep.cz/>

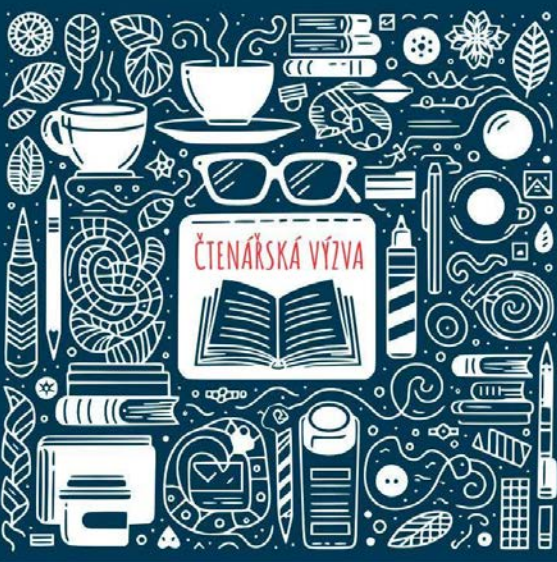
Národní pedagogické muzeum J. A. Komenského
Valdštejská 161/20, Praha 1

Cena pro členy OMEP a studenty 1700,- Kč
pro ostatní 2000,- Kč

Masarykova veřejná knihovna Vsetín

BŘEZEN
MĚSÍC ČTENÁŘŮ
3

BAVÍ MĚ ČÍST!

Objev nové příběhy! Čti knihy podle zadanych témat, zapisuj je na záložku a naplň ji celou.

- Vyzvedni si v knihovně prázdnou záložku – dětskou nebo dospěláckou verzi, témata se liší.
- Přečti alespoň 3 knihy ze zadanych témat a jakýmkoli způsobem je zaznač do záložky. Můžeš psát, ale i kreslit nebo jinak tvořit.
- Vyplněnou záložku přines do 15. 3. 2025 ukázat do knihovny a vyzvedni si malou odměnu.
- Po skončení akce vylosujeme 6 účastníků, které speciálně oceníme.

Pustiš se do toho? **15. 2. – 15. 3. 2025**

7. – 9. DUBNA 2025

VELIKONOCE NA KOVÁRNĚ

PRO DĚTI MŠ A ZŠ

cena 70,-/žák, max. kapacita jedna třída

Časy v 8, 9, 10, 13 a 14 h,
objednávky tel. 571 160 890

 Sluňákov
Centrum ekologických aktivit města Olomouce, o.p.s.
Siktheňská 70, 783 35 Horka nad Moravou
telefon: 585 378 343 e-mail: info@slunakov.cz
www.slunakov.cz

edo:

Ekologické dny Olomouc

35. ročník společné porady o našem světě: MOC a BEZMOC v přírodě, společnosti, krajině. PoMOC přírodě!

Muzeum umění Olomouc – Central

čtvrtek 10. 4., 19 hodin – koncert – zahájení EDO
Jablkoň a Hm...

11.–14. 4. Besedy EDO

pátek 11. 4.
15:00 Stanislav Komárek: Vůz se senem
16:30 Eliška Fulínová: Bezmoc mocných, O mezích možného v antropocenním světě
18:00 Volodymyr Jermolenko: Ukrajina a život
19:00 Marie Heřmanová, Jan Romportl, Lenka Vochocová, moderuje Zbyněk Vlasák:
Krajina se mění, i ta mediální

sobota 12. 4.
9:30 Jan Zrzavý: Moc a bezmoc, geny, vosy, politika
11:00 Petr Tureček: Člověk člověku člověkem, O vytváření a udržování selektivních tlaků
v (auto)domestikačním kontextu
14:00 Jan Romportl: Moc AI
15:00 Jiří Horáček: Bezmoc vědomí a hledání smyslu
16:00 David Storch: Moc překonávat a moc předvídat
19:00 Barbora Müllerová: Performance bezmoci jako aktivistická strategie
20:00 Pavel Barša, Václav Bělohradský, Saša Uhlová, moderuje Zbyněk Vlasák: Moc bezmocných

neděle 13. 4.
9:30 Pavel Barša: Mají být jsoucna přírody našimi předměty, nebo společníky?
11:00 Marie Kotasová Adámková: Návrat slanisek: Příběh o vodě i o tradicích jihomoravského venkova
13:30 Mikuláš Huba a Michal Hvorecký: Moc a bezmoc kultury a environmentalismu v souč. Slovensku
15:00 Zdeněk Konopásek: Když jemnost vypadá jako bezmoc – o vědě a politice pod tlakem
16:00 poMOCná beseda EDO s hosty besed, moderují Eliška Fulínová a Zuzana Kosticová
Pavel Barša, Jiří Horáček, Mikuláš Huba, Michal Hvorecký, Zdeněk Konopásek,
Marie Kotasová Adámková, Jan Romportl, Petr Tureček, Zbyněk Vlasák, Jan Zrzavý

pondělí 14. 4.
17:00 JAKÝ DEAL? ZELENÝ NEBO ZDRAVÝ ROZUM? Beseda.

středa 16. 4., 19 hodin, Divadlo EDO
KOHLHAAS (dle Heinricha von Kleista), Lachende Bestien, Praha
"Ekoteroristická inscenace" režiséra Michala Háby exkluzivně v Olomouci na EDO!
Společná porada o našem světě.
Podrobný program 10. 4. – 27. 9. 2025, výlety, vycházky, výstavy, workshopy, další přednášky,
Edojarmark a OPEN EDO najdete na WWW.EKOLOGICKEDNYOLOMOUC.CZ

Tento projekt je financován Evropskou unií v rámci Národního plánu obnovy.

 Sluňákov
Centrum ekologických aktivit města Olomouce, o.p.s.
Siktheňská 70, 783 35 Horka nad Moravou
telefon: 585 378 343 e-mail: info@slunakov.cz
www.slunakov.cz

edo:

Ekologické dny Olomouc

35. ročník společné porady o našem světě: MOC a BEZMOC v přírodě, společnosti, krajině. PoMOC přírodě!

Muzeum umění Olomouc – Central

čtvrtek 10. dubna
Jablkoň a Hm... koncert, zahájení festivalu

víkend 11.–13. dubna
Besedy EDO
Stanislav Komárek, Eliška Fulínová,
Volodymir Jermolenko, Marie Heřmanová,
Jan Romportl, Lenka Vochocová, Jan Zrzavý,
Petr Tureček, Pavel Barša, Jiří Horáček,
David Storch, Barbora Müllerová, Saša Uhlová,
Václav Bělohradský, Marie Kotasová Adámková,
Mikuláš Huba, Michal Hvorecký,
Zdeněk Konopásek, Zuzana Kosticová

pondělí 14. dubna, 17 hodin
Jaký deal? Zelený nebo zdravý rozum?

středa 16. dubna
Kohlhaas
podle Heinricha von Kleista
Lachende Bestien. „Ekoteroristická“
inscenace režiséra Michala Háby.

kompletní program na ekologickednyolomouc.cz

Tento projekt je financován Evropskou unií v rámci Národního plánu obnovy.

edo:
Ekologické dny Olomouc
35. ročník

10. 4. –
27. 9.
2025

**BEZ
MOC**

Blíží se **kampaň Týden škol na Valašsku**. Proč téma orchestr?

Každý ve škole má stejnou váhu a všichni jsou důležití. Každý přináší něco jedinečného, co dělá školu tím, čím je. Pokud jeden článek vypadne, výsledek už nebude takový, jako jsme zvyklí – bude rozladěný.

Orchestr je skvělým přirovnáním – skládá se z mnoha nástrojů, které dohromady vytvářejí harmonii. Stejně tak je škola jako orchestr, kde učitelé, vedení i zaměstnanci tvoří souhru, která dává smysl jen tehdy, když všichni hrají spolu.

Místní akční plán Vsetínsko v projektu Týden škol na Valašsku!

<https://www.facebook.com/profile.php?id=61569702248511>

Týden škol na Valašsku

Kalendář akcí 24.–28. března 2025

TERMÍN A MÍSTO KONÁNÍ / NÁZEV AKTIVITY / ORGANIZÁTOR	DOPORUČENO
7. 2.–7. 3. Napiš/namaluj přání pro paní učitelku – pana učitele Výzva pro školáky i budoucí školáky ALCEDO – středisko volného času a plavecká škola Vsetín, Masarykova veřejná knihovna Vsetín, partneři v území	děti MŠ, ZŠ, ŠD, ZUŠ
čtvrtek 20. 3. • TREZOR přírody Horní Lideč • 9–15 hod Zažít školu jinak • Festival inspirace pro aktivní a nadané žáky. MAPIV Vsetínsko, partneři v území	žáci II. stupně ZŠ
úterý 25. 3. – čtvrtek 27. 3. Výstava „Přání pro naše učitele“ ALCEDO – středisko volného času a plavecká škola Vsetín, Masarykova veřejná knihovna Vsetín	veřejnost
úterý 25. 3. • Dolní nám. Vsetín, 9.30–15.30 hod Benefiční Férová kavárna s LÍSKOU LÍSKA, školáci vsetínských fairtradových škol, Fairtradové město Vsetín	pedagogové, veřejnost
úterý 25. 3. • ALCEDO Vsetín, 8–14 hod Festival volnočasové inspirace s ALCEDEM pro děti MŠ a ŠD ALCEDO – středisko volného času a plavecká škola Vsetín, partneři v území	děti MŠ, ZŠ, ŠD
úterý 25. 3. • Betlém Horní Lideč, 14–17 hod Setkání pedagogů Hornolidečska MAS Hornolidečsko	pedagogové z území Hornolidečska, partneři v území
středa 26. 3. • ALCEDO Vsetín, 8–14 hod Festival volnočasové inspirace s ALCEDEM pro děti ZŠ a ŠD ALCEDO – středisko volného času a plavecká škola Vsetín, partneři v území	děti MŠ, ZŠ, ŠD
čtvrtek 27. 3. • ALCEDO Vsetín, 8.30–14 hod Festival čtenářské inspirace s Masarykovou veřejnou knihovnou pro pedagogy Masarykova veřejná knihovna Vsetín	pedagogové MŠ, ZŠ
čtvrtek 27. 3. • ALCEDO Vsetín, od 17 hod Kantorky a kantoři na tahu • Zábavný večer s kvízem ke Dni učitelů ALCEDO – středisko volného času a plavecká škola Vsetín	pedagogové MŠ, ZŠ (týmy škol)
pátek 28. 3. • ZUŠ Karolinka, 9–11 hod Karolinský ZUŠKODEN MAS Valašsko Horní Vsacko, ZUŠ Karolinka	vedení, pedagogové ZŠ, MŠ a ZUŠ Horního Vsacka, starostové, partneři v území

Věděli jste, že škola není jen o učitelích a žácích?

Za každým školním dnem stojí celá řada profesí, které často zůstávají v pozadí. Od školníků, přes kuchařky, administrativní pracovníky, až po odborné poradce – ti všichni tvoří důležitou součást života ve škole.

Týden škol na Valašsku postupně představí tyto skryté hrdiny a ukáže, jak pestrý je život pracovníků škol v našem regionu.

Týden škol na Valašsku

Přání ke Dni učitelů

10. 2.–10. 3. 2025

Výzva pro žáky základních a mateřských škol.
Napiš nebo namaluj, co přeješ své paní učitelce nebo panu učiteli ke svátku Den učitelů.

Své přání (formát max. A4) můžeš do 10. 3. 2025 odevzdat v dětských knihovnách Mostecká, Luh, Rokytnice, na recepci Alceda nebo poslat na e-mail detste@mvk.cz.

K přání vždy připiš své jméno, příjmení, název své školy a telefonní kontakt.

Zasláním nebo odevzdáním přání prohlásíš, že jsi jeho autorem a souhlasíš se zveřejněním k propagačním účelům.

Přáníčka budou 25.–27. 3. 2025 vystavena v Alcedu a MVK Vsetín.

Masarykova veřejná knihovna Vsetín

ALCEDO

Spolufinancováno Evropskou unií

MŠ Vsetínsko

Univerzita Tomáše Bati
Fakulta multimediálních komunikací

creative commons

Týden škol na Valašsku

Benefiční Férová kavárna

Lísky a fairtradových škol
Ohrada, Sychrov, Rokytnice a Kostka
s podporou fairtradového města Vsetín

úterý 25. 3. 2025
9.30–15.30 hodin
Dolní náměstí, Vsetín

Nabídneme vám kávu a čaj za dobrovolný příspěvek.

Výtěžek benefiční kavárny bude předán ve spolupráci s charitativním projektem KORUNKA POMÁHÁ ZŠ Česká Ves, <https://zscskaves.cz>

Líska

Spolufinancováno Evropskou unií

MŠ Vsetínsko

Univerzita Tomáše Bati
Fakulta multimediálních komunikací

creative commons

Týden škol na Valašsku

Festival čtenářské inspirace s knihovnou

27. 3. 2025
8.30–14.00 hodin
ALCEDO, Závěše Kalandry 1095, Vsetín

Prožijte den plný čtenářských zážitků!
Nenechte si ujít setkání s inspirativními profesionály a hosty a neváhejte se zúčastnit kreativních workshopů s nimi.

Čeká na vás mnoho knižních tipů pro děti a mládež a čtenářské zábavy i poučení.

Masarykova veřejná knihovna Vsetín

Spolufinancováno Evropskou unií

MŠ Vsetínsko

Univerzita Tomáše Bati
Fakulta multimediálních komunikací

creative commons

Týden škol na Valašsku | Festival čtenářské inspirace s knihovnou

WORKSHOPY pouze pro přihlášené

Pavel Čech - Pojďme si povídat, o čem se nám líbí aneb Co se musí stát, než vznikne kniha
11.00–12.30 hod. | Klub 122 | kapacita 20–30 osob

Jaroslav Valůch - Dvacet let s mediálním vzděláváním: Od teorii k fungující praxi
9.30–10.30 hod. | Fotoatelier 309 | kapacita 20–30 osob
13.00–14.00 hod. | Fotoatelier 309 | kapacita 20–30 osob

Ludmila Holbiková - Co čist?
V MŠ a na 1. stupni ZŠ
9.30–10.30 hod. | Sborovna 229 | kapacita 15–20 osob
Na 2. stupni ZŠ
13.00–14.00 hod. | Sborovna 229 | kapacita 15–20 osob

BURZA INSPIRUJEME SE NAVZÁJEM 8.30–14.00 foyer a velká klubovna

Čtenářská a jiná inspirace od knihovnic, prostor pro sdílení, občerstvení a odpočinek.

Vhodná školní a mimoškolní četba pro děti
Výběr knih vhodných pro školní i mimoškolní četbu pro děti všech věkových kategorií.

Roboti a příběhy
Praktické ukázky aktivit, zapojení robotů do práce s příběhem, podpora tvořivosti a rozvoj digitálních i čtenářské dovednosti dětí.

Zvuk a hudba v příběhu
Zvukové knihy a nejen hudebně laděné příběhy, které lze zpestřit hudebními nástroji či jinými předměty.

Masarykova veřejná knihovna Vsetín

Spolufinancováno Evropskou unií

MŠ Vsetínsko

Univerzita Tomáše Bati
Fakulta multimediálních komunikací

creative commons

Týden škol
na Valašsku

Festival volnočasové inspirace s ALCEDEM pro děti a školáky

úterý 25. března pro MŠ a ŠD
středa 26. března pro ZŠ a ŠD
8–14 hodin
ALCEDO Vsetín

Zažijte den plný zábavy, objevování dobrodružství a inspirace – tvořivé dílny, sportovní aktivity, hry, hudba, zvířátka a mnohem více! Najděte svůj nový koníček a poznejte sami sebe.

PŘIHLAŠOVÁNÍ:
571 417 704, 737 259 255,
ivana.machalova@alcedovsetin.cz
www.alcedovsetin.cz

Týden škol
na Valašsku

Ukázky inovativních pomůcek ve výuce

Praktické využití moderních učebních pomůcek
ve fyzice (optika) a přírodovědě (fotosyntéza)
ve výuce na základní škole

čtvrtek 27. 3. 2025
13:00–15:00 hodin

MÍSTO KONÁNÍ:
odborná učebna
ZŠ Vsetín Ohrada 1876, p.o.
www.zsohrada.cz

Základní škola
Vsetín, Ohrada 1876

Týden škol
na Valašsku

Místní akční plán vzdělávání Vsetínsko
ALCEDO – středisko volného času a plavecká škola Vsetín

Kantorky a kantorů na tahu 2025

Zábavný večer s kvízem ke Dni učitelů
o putovní pohár místostarosty Vsetína
Mgr. Pavla Bartoně.

Večer je určen pro týmy 2–5 osob z jednotlivých mateřských a základních škol, pro které bude připraven „kantorský kvíz“.
Celým večerem vás provede Dalibor Maruna a Honza Rohlík.

Termín: 27. 3. 2025
Zahájení: 17.00 hodin (vstup od 16.30 hodin)
Místo: klub v ALCEDU na Rybníčkách, Závise Kalandry 1095
Přihlašování: alcedovsetin.cz/akce

Přihlášky přijímáme do 20. 3. Počet míst je omezen kapacitou klubu.

Program:
Kantorský kvíz
Hudební vstupy Kamily Polonyové a Valašské žižné
Fotokoutek

Pro soutěžící bude připraveno občerstvení v podobě rautu,
nápoje bude možné zakoupit na místě.
Předpokládané ukončení ve 24.00 hodin.

Týden škol
na Valašsku

Karolinský ZUŠKODEN

pro vedení škol, obcí a pedagogy
MŠ a ZŠ z Hornovsacka

28. 3. 2025
9–11 hodin
ZUŠ Karolinka, velký sál

PROGRAM:

- Poděkování za dosavadní spolupráci,
- koncert záků z obcí Hornovsacka,
- sdílení zkušeností,
- exkurze v prostorách ZUŠ.

Přijďte s námi prožít a oslavit tento významný den.
Drobné občerstvení zajištěno.

KONTAKT:
MAS Valašsko–Horní Vsacko
Ing. Šárka Burianová,
sarka.burianova@masvshv.cz

Osvětové kampaně LÍSKY v roce 2025

Zapojte se do osvětových kampaní LÍSKY a podpořte s námi důležitá témata – **PTÁCI, PŘÍRODNÍ ZAHRADA, STROMY, FAIRTRADE a REGIONÁLNÍ PRODUKTY**, <http://www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane>

Organizováním vzdělávacích a osvětových akcí se můžete s námi podílet na **šetnějším a odpovědnějším přístupu k přírodě a životnímu prostředí**.

Každá kampaň vychází z významného dne či **klíčové akce**. Ke kampani je sestaven **kalendář akcí**, zahrnující aktivity a programy zapojených a spolupracujících organizací, vydána **tisková zpráva**, osvětové a didaktické **materiály, metodické listy či pomůcky**. Ke zveřejnění a sdílení uvítáme náměty, příklady dobré praxe a materiály. Kampaň je prezentována v rozesílce Lísky, na webu a Facebooku.

Zapojit se můžete jako organizátoři nebo jako účastníci.

PTÁCI – ŽIJÍ TADY S NÁMI	PŘÍRODNÍ ZAHRADA – PŘÍRODA POD NAŠIMI OKNY	STROMY a MY	POCTIVĚ VYROBENÉ, SPRÁVEDLIVĚ ZAPLACENÉ	POCTIVĚ VYROBENÉ, PODPORA MÍSTNÍ UDRŽITELNÉ EKONOMIKY
1.–30. DUBNA	1. KVĚTNA – 15. ČERVNA	15. ZÁŘÍ – 31. ŘÍJNA	CELOROČNĚ	CELOROČNĚ
www.liska-evvo.cz	www.liska-evvo.cz	www.liska-evvo.cz	www.liska-evvo.cz	www.liska-evvo.cz
GARANT: Centrum ekologické výchovy Žabka při SVČ Klubko Staré Město	GARANT: DDM Šikula Uherské Hradiště SPOLUPRÁCE: Centrum Veronica Hostětín	GARANT: Park ROCHUS, Uherské Hradiště SPOLUPRÁCE: Vzdělávací a informační středisko Bílé Karpaty	GARANT: LÍSKA, z.s.	GARANT: LÍSKA, z.s. SPOLUPRÁCE: IS pro rozvoj Moravských Kopanic VIS Bílé Karpaty, Veselí n. M., Centrum Veronica Hostětín, KOSENKA Val. Klobouky
KLÍČOVÉ AKCE: Mezinárodní den ptactva (1. 4.) Světový den vrabců (20. 3.) Mezinárodní dny ptáčího zpěvu (7. 5.) Mezinárodní den stěhovavých ptáků (13. 5.) Evropský festival ptactva (7. 10.)	KLÍČOVÉ AKCE: Měsíc školní zahrady (1.–31. 5.) Den fascinace rostlinami (18. 5.) Světový den včel (20. 5.) Vikend otevřených zahrad (8.–9. 6.)	KLÍČOVÁ AKCE: Den stromů (20. 10.)	KLÍČOVÉ AKCE: Světový den pro Fair trade – Férová snídaně (11. 5.), Výstava na stromech (říjen)	KLÍČOVÉ AKCE: Měsíc biopotravin a ekologického zemědělství (září) Světový den jidla (16. 10.) Den původních odrůd jablek (21. 10.) dny otevřených dveří u výrobci a na farmách, exkurze, jarmarky, slavnosti, školní farmářské dny
KONTAKT NA GARANTA: cevzabka@klubkosm.cz	KONTAKT NA GARANTA: lenka.pavelcikova@ddmsikula.cz	KONTAKT NA GARANTA: michaela.odstrcilova@parkrochus.cz	KONTAKT NA GARANTA: infoevvo@seznam.cz	KONTAKT NA GARANTA: infoevvo@seznam.cz

JAK SE MŮŽETE ZAPOJIT:

1. Přípravou a realizací tematické akce

- soutěž, soutěžní výzva, výstava
- přednáška, beseda, promítání tematických filmů
- výukové programy a projektové dny pro školy
- semináře a workshopy
- exkurze a vycházky
- jarmark, slavnost, piknik, snídaně

2. Účastí na některé akci či ve výzvě dané kampaně

3. Sdílením kampaně na vašem Facebooku, webu

- umístění banneru kampaně na váš web
- sdílení akcí na vašem FB, webu apod.
- sdílení zkušeností, příběhů, příkladů dobré praxe, poradenství či námětů na facebookové stránce dané kampaně

Co je potřeba pro zapojení udělat:

Odeslat přes GOOGLE formulář základní info o akci

<https://forms.gle/DQwQLrTkUeK9tvCa9>

Doporučené termíny odeslání formuláře:

Ptáci do 15. března
Přírodní zahrada do 15. dubna
Stromy a my do 5. září
Pokud budete pořádat **Férovou snídaně**, registrujte se na www.ferovasnidane.cz

Pozvánky, plakáty (v pdf i jpg) zasílejte na kontaktní e-mail. Nezapomeňte přidat název kampaně, příj. logo Lísky – kvůli společné propagaci, identitě a vyjádření pospolitosti.

KONTAKT:

LÍSKA, z.s. • www.liska-evvo.cz
infoevvo@seznam.cz • tel.: 605 806 840

Liska Zlínský kraj

Ptákem roku 2025 je konipas horský

Výrazně zbarvený konipas horský je u nás poměrně běžným druhem, který se nevyhýbá ani blízkosti lidských sídel. Jeho život je spjatý s vodou. Nejčastěji na něj narazíme při procházce podél proudících toků, ale spatřit ho můžeme i u vodních nádrží. Lidová označení, jako třasořítka, třasolka nebo cacorka, odkazují na jeho neposedné pohupování dlouhým, štíhlým ocasem.

Udělením čestného titulu konipasovi chceme upozornit na význam přirozených vodních toků pro živočichy, lidi i krajinu.

Konipas horský je již druhým ptákem z čeledi konipasovitých, který má v Česku titul ptáka roku. V roce 1999 ČSO vybrala konipasa bílého, který je známější a početnější než konipas horský. Konipas bílý je černobílý, konipas horský je mnohem pestřejší. Žlutou spodinu těla kryje shora popelavě šedý kabátek.

Konipas horský je již druhým ptákem z čeledi konipasovitých, který má v Česku titul ptáka roku. V roce 1999 ČSO vybrala konipasa bílého, který je známější a početnější než konipas horský. Konipas bílý je černobílý, konipas horský je mnohem pestřejší. Žlutou spodinu těla kryje shora popelavě šedý kabátek.

V Česku se setkáme s celkem čtyřmi druhy konipasů - horským, bílým, lučním a citronovým. Ovšem pouze pták roku 2025 konipas horský má světlé nohy (hnědavě růžové), ostatní je mají buď černé nebo tmavé. Fotky všech druhů najdete na <https://www.birdlife.cz/ptak-roku-2025-konipas-horsky/>.

Liska

Zlínský kraj

Rozesílka LÍSKY 4/2025

strana 11

Pozvánky na vzdělávací akce najdete v rozesílce a na webu LÍSKY.

Vzdělávací programy LÍSKY a členských organizací:

Pro školy a školská zařízení i neziskové organizace připravujeme vzdělávací programy.

TÉMATA VZDĚLÁVACÍCH PROGRAMŮ:

- Vzdělávání školních koordinátorů EVVO.
- EVVO v kostce.
- Učíme se venku.
- Učíme se s POLY (polytechnické vzdělávání) – MŠ, ŠD, SVČ.
- Formy a metody výuky k rozvoji přírodovědné gramotnosti (polytechnické vzdělávání).
- Badatelsky orientovaná výuka – ZŠ.
- Projektová a tematická výuka v EVVO – ZŠ, SŠ.
- Školní přírodní zahrada – plánování a budování, praktická péče o zahradu s dětmi, využití ve výuce, vč. proškolení týmu k využití nové zahrady či prvků.
- Ekologizace provozu školy v praxi.
- Výtvarné, rukodělné a řemeslné činnosti.
- Osobnostně sociální rozvoj pedagogů.
- Lektorské dovednosti.
- Tematická exkurze za příklady dobré praxe (přírodní zahrada, farma, polytechnika apod.).

Pro neziskové organizace nabízíme workshopy a konzultace:

- strategické plánování
- práce s veřejností, s médii, prezentační dovednosti, marketing
- facilitace malých skupin a plánování
- lektorské dovednosti
- tematické exkurze za příklady dobré praxe

Akci zajistíme i na míru pro skupiny pedagogů z jedné či více škol, např. v rámci projektu MAP, OP JAK. Pro účastníky vzdělávání nabízíme i metodiky, pomůcky a další materiály.

INFORMACE A PŘIHLÁŠKY: infoevvo@seznam.cz

V LÍSCĚ Vám poradíme:

- Jak se zapojit do zajímavých projektů pro školu či organizaci.
- Jaká je nabídka vzdělávacích programů v našem regionu i mimo něj. Připravíme či vyhledáme pro vás vzdělávací program na míru.
- Jaká je nabídka regionálních osvětových akcí, kampaní, soutěží a jak se do nich zapojit.
- Kde získat finanční zdroje.

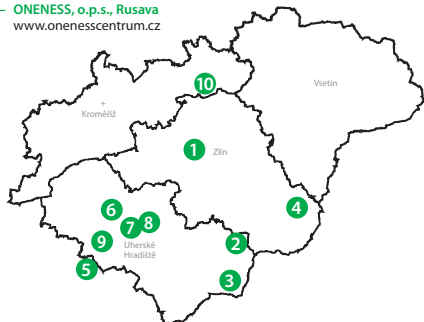
Zajistíme konzultace k tématům:

- strategické plánování,
- komunitní rozvoj, facilitace veřejných setkání,
- příprava a zpracování projektové žádosti na získání finančních zdrojů, vč. tzv. „ŠABLON“,
- realizace konkrétních akcí a programů pro různé cílové skupiny, vč. aktivit do tzv. „ŠABLON“ či implementaci Místních akčních plánů rozvoje vzdělávání,
- přírodní zahrada** – plánování, podíl na zpracování projektové dokumentace, vč. architektonických návrhů, výběr prvků, didaktické využití pro aktivity s dětmi, proškolení pedagogů apod.,
- zelené úřadování.

Kontakt: 605 806 840, infoevvo@seznam.cz

Členské organizace LÍSKY, z.s.

- DDM Astra Zlín, p.o.
www.ddmastra.cz
- ZO ČSOP Veronica – Centrum Veronica Hostětín
www.hostetin.veronica.cz
- Informační středisko pro rozvoj Moravských Kopic, o.p.s.
www.lskopnice.cz
- ZO ČSOP KOSENKA Valašské Kloubouky
www.kosenka.cz
- VIS Bílé Karpaty, o.p.s., Veselí nad Moravou
www.bilekarpaty.cz/vis
- SVČ Klubko Staré Město, p.o., Žabka – centrum ekologické výchovy
www.klubkosm.cz
- Park Rochus, o.p.s., Uherské Hradiště
www.parkrochus.cz
- DDM Škola Uherské Hradiště, p.o., Přírodovědné centrum Trnka
www.ddmsikula.cz
- DDM Pastelka Uherský Ostroh, p.o.
www.ddmpastelka.cz
- ONENESS, o.p.s., Rusava
www.onenesscentrum.cz

Partneři a spolupráce

- ALCEDO – středisko volného času a plavecká škola Vsetín
www.alcedovsetin.cz
- ARPOK, o.p.s., Olomouc
www.arpok.cz
- Ekocentrum Na Pasece Veliková
www.napasece.net
- Masarykova veřejná knihovna Vsetín
www.mvk.cz
- Městské lesy Vsetín, s.r.o.
www.lesyvsetin.cz
- Místní akční skupina Hornolidečska
www.hornolidec.cz/mas-hornolidecska-z-s/ds-1007
- Muzeum regionu Valašsko, p.o., Vsetín
www.muzeumvalassko.cz
- Nadace Proměny Karla Komárka
www.nadace-promeny.cz
- NaZemí, Brno
www.nazemi.cz
- PAVUČINA
www.pavucina-sev.cz
- Středisko volného času Rožnov p.R., p.o.
www.svcroznov.cz
- Střední škola KOSTKA, s.r.o., Vsetín
www.kostka-skola.cz
- Učíme se venku
www.ucimesevenku.cz
- Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
www.utb.cz
- Včelari Vsetín
Základní škola Vsetín, Ohrada 1876
www.zsohrada.cz
- Základní škola Vsetín, Rokytnice 436
www.zsrokytnice.cz
- Základní škola Vsetín, Sychrov 97
www.zssyehrov.cz

Programy a služby LÍSKY a dalších organizací pro školy a školská zařízení, neziskové organizace na podporu EVVO v regionu

■ **Knihovna LÍSKY:** publikace a metodiky z oblasti EVVO, pedagogiky a didaktiky, lektorských dovedností, řízení neziskových organizací, volnočasových aktivit, ochrany přírody a krajiny i z dalších oblastí. **Výpůjční doba v otvíracích hodinách kanceláře LÍSKY, www.liska-evvo.cz/doc/knihovna**

■ Školám s trvalejším zájmem o environmentální výchovu doporučujeme zapojení do **programu MRKEV** (základní a střední školy) a **programu Mrkvička** (mateřské školy). Veškeré informace o podmínkách registrace naleznete na: www.pavucina-sev.cz, sekce Pro školy.

Krajským koordinátorem ve Zlínském kraji je ALCEDO – středisko volného času Vsetín, zde získáte další informace, alcedo@alcedovsetin.cz

I/6 Výukové programy, projektové dny pro školy a školská zařízení

DENNÍ A POBYTOVÉ VÝUKOVÉ PROGRAMY, PROJEKTOVÉ DNY A EXKURZE PRO ŠKOLY PŘIPRAVUJÍ:

- **ALCEDO – středisko volného času a plavecká škola Vsetín**
www.alcedovsetin.cz
- **Centrum ekologické výchovy Žabka při SVČ Klubko Staré Město,**
www.cevzabka.xf.cz/vp.html
- **Centrum Veronica Hostětín,**
www.hostetin.veronica.cz/skoly
- **Dům dětí a mládeže ASTRA Zlín**
www.ddmastra.cz/vyukove-programy
- **DUTOHLÁVKY**
www.dutohlovakky.cz
- **Ekocentrum Na pasece Veliková**
www.napasece.net
- **Envicentrum Pro krajinu Vysoké Pole**
www.prokrajinu.eu
- **Muzeum regionu Valašsko, p.o., Vsetín,**
www.muzeumvalasko.cz
Hvězdárna Vsetín
www.hvezdarna-vsetin.cz
- **ONENESS, o.p.s., Rusava**
www.onenesscentrum.cz
- **Park ROCHUS, o.p.s., Uherské Hradiště**
www.parkrochus.cz
www.skanzenrochus.cz
- **Přírodovědné centrum Trnka při DDM Šíkula Uherské Hradiště**
www.ddmsikula.cz
- **ROBOTA**
Kreativní digitální dílna UTB Zlín
<https://robota.utb.cz/>
- **TINCTA-HERBAE ATELIÉR PŘÍRODNÍHO BARVÍŘSTVÍ**
tincta-herbae@centrum.cz
- **Tokaheya s.r.o., Holešov**
www.tokaheya.cz
- **Trezor přírody Horní Lideč**
www.trezorprirody.cz
- **Valašské ekocentrum Valašské Meziříčí**
<https://www.ochrancizl.cz/>
- **Vzdělávací a informační středisko Bílé Karpaty, Veselí nad Moravou**
www.bilekarpaty.cz/vis

VÝUKOVÉ PROGRAMY A PROJEKTOVÉ DNY LÍSKY

Programy je možné zařadit do projektů škol v programu OP JAK.

PROJEKTOVÉ DNY S LÍSKOU PRO MŠ, ZŠ, ŠD A SVČ

Tematický projektový den ve škole i mimo ni na podporu inovativního vzdělávání dětí/žáků a projektové výuky, které vede k rozvoji osobních a sociálních kompetencí dětí a žáků.

- Témata:**
- přírodovědné vzdělávání,
 - EVVO a vzdělávání k udržitelnému rozvoji,
 - rozvoj podnikavosti a kreativity.

Více na: <https://www.liska-evvo.cz/doc/projektove-dny>

Součástí programu je i dodání agendy dle individuální dohody mezi školou a Lískou. Cenu stanovíme po upřesnění programu (rozsah, počet dětí, vzdálenost).

Učíme se venku s Lískou v Arboretu Semetín

Přiblížíme dětem jedinečné místo prostřednictvím rozmanitých činností a prožitku.

Témata: příroda arboreta, hmyz, včely, rostliny, stromy, voda

Místo konání: Arboretum Semetín, Vsetín

Období: květen–červen, září–říjen

Doporučeno: MŠ 5–7 let, I. st. ZŠ

Počet účastníků: 1 třída

Časová dotace: 4 × 45 minut

Možno připravit i jako výukový program (90 minut).

Projekt je spolufinancován Zlínským krajem. Ve spolupráci s Městskými lesy Vsetín, s.r.o. a vsetínskými včelaři.

SPUŠTĚNO PŘIHLAŠOVÁNÍ.
Programy nabízíme již od 14. 4. 2025
– po celý květen, červen,
září a říjen.

Učíme se venku s Lískou

Přiblížíme dětem svět přírody prostřednictvím rozmanitých činností, zkoumání, tvoření a prožitku. Zaměříme se na místo, kde žijeme, přírodu a životní podmínky, život dřívě a dnes, ohleduplné chování k přírodě a ochranu přírody. Podpoříme rozvoj matematické a čtenářské pre/gramotnosti

Témata – v návaznosti na roční období: živá zahrada – ptáci, bezobratlí, hmyz, jarní rostliny, stromy, cyklus života, voda, půda atd.

Místo konání: zahrada školy, přírodní prostředí v okolí školy

Doporučeno: od 5 let

Počet účastníků: 1–2 třídy

Časová dotace: 4 × 45 minut / 2 × 60 minut

Učíme se s POLY

Přiblížíme dětem řemesla, tradice a zvyky regionu prostřednictvím činností, tvoření a prožitku.

Témata: praktické ukázky řemesel (např. práce se dřevem, pilkou, proutím, slámou, ovčí vlnou, barvířství), zvyky, hry a hračky našich předků, poklady z půdy apod.

Místo konání: zahrada, venkovní či vnitřní areál školy

Doporučeno: od 4 let

Počet účastníků: 1–2 třídy

Časová dotace: 4 × 45 minut / 2 × 60 minut

LÍSKA, z.s. • www.liska-evvo.cz • infoevvo@seznam.cz • 605 806 840

Programy LÍSKY s tématy původ a příběhy jídla, význam sezónních a místních surovin pro přípravu pokrmů, zdravá výživa a stravování, zdravý životní styl, regionální produkty a jejich zpracování, podpora a rozvoj trhu a odbytu biopotravin, šetrné nakupování a spotřeba, místní udržitelná ekonomika, potravinová soběstačnost a bezpečnost, tradice a řemesla

Školní farmářský den

Projektový den s Lískou podporující rozvoj kreativity a podnikavosti žáků, samostatnosti, zodpovědnosti, zkušeností a sebevědomí zvládat situace a úkoly, které jim jsou svěřeny.

Hlavními tématy celodenního projektového dne je původ a příběhy jídla, význam sezónních a místních surovin pro přípravu pokrmů, zdravá výživa a stravování, zdravý životní styl, regionální produkty a jejich zpracování, podpora a rozvoj trhu a odbytu biopotravin, šetrné nakupování a spotřeba, místní udržitelná ekonomika, potravinová soběstačnost a bezpečnost, tradice a řemesla.

Dopolední část je zaměřena na aktivní zapojení dětí a vrstevnické učení, odpolední část jako prezentace výstupů práce dětí rodičům a veřejnosti. Do obou částí programu jsou vloženy ukázky práce farmářů, potravinářských výrobců a řemeslníků.

Místo konání: venkovní areál školy, příp. obce

Doporučeno: ZŠ

Škola získá metodiku s příklady dobré praxe, metodickou podporu během přípravy i realizace. Zajistíme účast a praktické ukázky regionálních výrobců, aktivity do programu a propagaci.

Výukový program Můj den na farmě

Ve dvouhodinovém programu se děti zážitkově seznámí s tématy zemědělství, práce v zemědělství, celodenní a celoroční práce na farmě, regionální produkty.

Místo konání: třída, výukové prostory střediska

Doporučeno: I. st. ZŠ, ŠD

Počet účastníků: 1 třída

Časová dotace: 2 × 45 minut

Exkurze na farmu

či k řemeslníkům a výrobcům v regionu

Vydejte se s námi na cestu za původem jídla, které máme na talíři, na venkovskou farmu a ke zpracovatelům produktů, například do mlýna či do sadů. Poznejte tradiční výrobní postupy a řemesla, místa pěstování zemědělských plodin, ovoce a bylinek, chovu hospodářských zvířat i zpracování potravin.

Doprava autobusem v dostupné vzdálenosti dané školy, komentovaná prohlídka farmy či provozovny. Po dohodě a dle možnosti místa exkurze i ochutnávka produktů či další aktivity.

Místo konání: farma, dílna či provozovna

Doporučeno: I. i II. st. ZŠ, ŠD

Počet účastníků: 1–2 třídy

Časová dotace: min. 2 hodiny na farmě + cesta tam a zpět

Výukový program

Z farmy na náš stůl aneb zdravě hravě o původu a zpracování potravin

Ve dvouhodinovém programu se děti prostřednictvím velké deskové hry seznámí s důležitými pravidly při přípravě a skladování potravin a připraví si zdravou svačinku.

Místo konání: třída s přístupem k vodě (mytí rukou, surovin nádobí), výukové prostory střediska

Doporučeno: I. st. ZŠ, ŠD

Počet účastníků: 1 třída

Časová dotace: 2 × 45 minut

PROGRAMY LÍSKY PRO II. STUPEŇ ZÁKLADNÍCH ŠKOL A STŘEDNÍ ŠKOLY

VODA – život v každé kapce

Zvýšení znalostí a dovedností v oblasti hospodaření s vodou, příčiny a dopady ohrožení vody, spotřebitelské chování a zodpovědné hospodaření s vodou. Pedagog získá metodiku a pracovní listy pro práci s žáky před a po programu s lektorem, v souladu s projektovou výukou.

Témata:

6. ročník: Voda na Zemi, koloběh vody v přírodě, příčiny a důsledky znečištění vody

7. ročník: Voda v krajině

8. ročník: Spotřeba vody

Místo konání: třída

Doporučený věk: 6.–8. ročník ZŠ a víceletých gymnázií

Počet účastníků: 1 třída

Časová dotace: min. 1 vyučovací hodina + domácí práce žáků před programem, 1–2 vyučovací hodina s lektorem, následná práce žáků po programu dle zadání

Seznámení s mapou – jak funguje svět

Lekce se zaměřuje na základní porozumění komplikovaného uspořádání a fungování dnešního světa. Jedná se o vhodnou úvodní aktivitu, která skupinu připraví na následné hlubší ponoření do jednotlivých tematických oblastí, které zpracovává mapa světa s názvem Svět v souvislostech. Žáci se seznámí s tématy Fairtrade, klimatická změna, pracovní podmínky, koloniální historie, propojenost světa a hybatelé změny, podrobněji prozkoumají vybrané jevy související s jedním tématem a následně pomocí syntézy vystihují jeho podstatu.

Místo konání: třída, přístup na internet

Doporučený věk: od 13 let

Počet účastníků: 1 třída

Časová dotace: 1 vyučovací hodina (45 minut)

DALŠÍ TÉMATA: plýtvání potravinami, spotřebitelské chování a pracovní podmínky dělníků a dělnic. Viz nabídka [ZDE](#).

BŘEZEN

Březnové slunce má krátké ruce.

V březnu už je ve vzduchu cítit jaro. Na stromech raší první pupeny. A právě podle stromu se tento měsíc jmenuje. Tím stromem je bříza. Na větvích bříz touto dobou již rostou malé lístečky.

V BŘEZNU MŮŽEME:

- ✓ oslavit první jarní den a další významné dny a svátky, např. Den vody
- ✓ pozorovat vývoj žab v rybníce
- ✓ poslouchat žabí koncerty a pokusit se rozlišit jednotlivé druhy žab podle zvuků
- ✓ vysázet semínka pro předpěstování zeleniny a květin
- ✓ připravit na zahradě záhon pro pěstování zeleniny
- ✓ dát do sklenice vrbový proutek a sledovat, co se bude dít
- ✓ zapojit se do mapování zelených ostrovů a vytvořit mapu divočiny
- ✓ vytvořit si Deník vlastního stromu nebo keře – první zápisek může být o probouzení pupenů
- ✓ zmapovat vodu v krajině kolem bydliště žáků s pomocí metodiky z webu Učíme se venku
- ✓ zapojit se do výzvy Uklidme Česko

Diář Lísky 2024/2025

Geovědní pokusy z dílny Geofyzikálního ústavu AV

<https://www.ig.cas.cz/pro-verejnost/edukativni-materialy/almanach-geovednich-pokusu/>

Pomozte nám najít vetřelce v sadech!

Zapojte se do sledování přírody a pomozte mapovat výskyt tmavky a zavijče ve svém okolí. Vaše pozorování mohou pomoci chránit naše ovocné stromy.

Stačí vyfotit a sdílet své nálezy – každá zpráva se počítá!

Více informací a jak se zapojit najdete zde:

<https://vis.bilekarpaty.cz/doc/obcanska-veda>

Děkujeme za pomoc.

[#priroda](#) [#ovocnestromy](#) [#najdije](#) [#tmavka](#) [#zavijec](#)

Darování nevydaných obědů ze školních jídeln

Organizace Zachraň jídlo už delší čas dělá všechno pro to, aby se zachránily obědy, které děti ve školních jídelnách nesnědly.

Vše je připraveno tak, aby mohl být projekt spuštěn v průběhu první poloviny roku 2025 a obědy ze školních jídeln bylo možné darovat tam, kde kde je potřebují. Jedná se o různé azylové domy pro muže či rodiny s dětmi, dále komunitní rodinná centra či stacionáře pro lidi s mentálními postiženími.

Chcete se zapojit? Vyplňte jednoduchý formulář na webu <https://zachranobed.cz/>, kde vás provedou procesem, jak snadno oběd darovat. Máte obavy, že tohle přece nemůže fungovat? Dvouletou praxí s komerčními objekty mají ověřeno, že je tento systém bezpečný a funkční. Spolupracují s hygienou a dalšími institucemi, aby se na talíře potřebných dostalo jen to, co jim prospěje, kvalitní jídlo. [#zachranjidlo](#)

Co je to ekologická stopa?

Jak souvisí s využíváním přírodních zdrojů? A je stejná v různých částech světa?

Zjistěte to se svými žáky v nové lekci „**Ekologická stopa**“.

Žáci se nejprve seznámí s konceptem ekologické stopy. Následně každý žák obdrží kartu s jedním státem (např. Bangladéš, Finsko, ČR atd.), na které je uvedena ekologická stopa jeho průměrného obyvatele.

Ekologickou stopu můžeme znázornit jako stopu lidského chodidla či boty. Proto na kartách najdete také rozměry, které by měla bota/stopa obyvatele z daného státu.

Každý pak žák nakreslí a vystřihne danou siluetu boty/stopy. Následně všichni porovnávají velikosti stop z jednotlivých států.

Na závěr žáci srovnávají své stopy/boty se „spravedlivou“ velikostí - ta představuje podíl půdy, který by získal jeden člověk při spravedlivém rozdělení přírodních zdrojů ve světě.

Lekce je vhodná pro 2. stupeň ZŠ do hodin výtvarné výchovy/zeměpisu/cizích jazyků.

Veškeré podklady, včetně karet, najdete na <https://ucimoklimatu.cz/vyukove-materialy/ekologicka-stop/>

Klimatická osvěta

Klimatické vzdělávání patří na 1. stupeň ZŠ, protože i děti vnímají změny v přírodě i zprávy o klimatu a mohou cítit obavy z budoucnosti. Je důležité, aby porozuměly nejen dopadům klimatické změny, ale i možnostem, jak se jí přizpůsobit a aktivně přispět k jejímu zmírnění.

V nové příručce Klimatická osvěta se proto dozvíte, jak vyučovat o klimatické změně zábavnou formou plnou objevování, experimentů a her. Metodika je určena pro učitele 3. - 5. třídy ZŠ. Najdete v ní pět atraktivně a srozumitelně zpracovaných témat, která souvisejí s klimatickou změnou.

Publikaci si můžete ZDARMA stáhnout na

<https://ucimoklimatu.cz/lekce/>.

Občanská věda (Citizen Science)

Zapojte se do české vědy. Zaznamenávejte a sdílejte s námi data, která mohou pomoci vědkyním a vědcům Akademie věd ČR v dalším výzkumu. Cesta k nalezení nových poznatků, nevšedních řešení nebo inovací může začít i díky vašemu mobilnímu telefonu.

Programy Honba za petrkličí, Motýlí klenoty, Akce žába, Jaro ožívá, Hnízdění čápů bílých, Rozchoďme to s rozhodníky, GLOBE, Pocitové mapy atd.

www.citizenscience.cz

II/2 Tipy na publikace, časopisy, učební pomůcky a další pomocníky

Nabídka interaktivních výstav ze Střediska volného času Klubko Staré Město

www.cevzabka.xf.cz/interaktivni_vystavy.html

Pestrost ptačího světa

www.cevzabka.xf.cz/ptaci_svet.html

Bez vody není život

www.cevzabka.xf.cz/voda.html

Příroda a ekologie ve městě

www.cevzabka.xf.cz/priroda_mesto.html

Život s hmyzem

www.cevzabka.xf.cz/hmyz.html

Krajina v proměnách

www.cevzabka.xf.cz/krajina.html

Publikace DDM Šikula Uherské Hradiště,

zdarma ke stažení na

<http://ddmsikula.cz/index.php/1936-2/>

■ JE TO TADY!

Po třech letech je na světě. První „**VENKOVNÍ SLABIKÁŘ**“

Má tři díly (podzim, zima, jaro) a vznikl 3 roky v úžasném týmu Markéta Vokurková, Jana Kopecká a Justina Danišová, úžasná ilustrátorka Ivana Ševčík Miklošková (Ivo Fiskomaker) a SPN – pedagogické nakladatelství.

Na jaře jde do prodeje, ale už teď můžete nahlédnout do NEOBYČEJNÉHO SLABIKÁŘE DO TŘÍDY I VEN na seminářích zdarma.

TERMÍN SEMINÁŘE:

- 10. 3. (9–12h), Praha – s Markétou a Justinou

OBJEVÍTE

- V čem je seminář výjimečný a jak s ním pracovat i venku
- Co vše slabikář u dětí rozvíjí a jak pracuje se sebehodnocením
- Jak úžasné texty a úkoly pro děti nabízí

Přihlašování zdarma na

<https://www.spn.cz/pro-ucitele/>

■ **Metodiky a výukové materiály REZEKVIČKA ke stažení ZDARMA.** <https://www.rezekvitek.cz/eshop?ids=1&krit=raz1-24-2¶mfiltr=-zda->

■ **Metodické i projektové materiály z dílny LIPKY Brno ke stažení zdarma.** <https://www.lipka.cz/materialy-zdarma?idm=373>

■ **Příroda do kapsy** – informační materiály pro poznávání přírody. www.prirodadokapsy.cz

■ **Atelier V lese** – výukové aktivity a hry pro děti. <https://www.facebook.com/ateliervlesedetem>

■ **Zima je ideální čas na experimenty doma!**

A víte, jak vlastně vznikají mraky? My jsme si to právě teď zkusili vytvořit mrak přímo doma v kuchyni! Ano, je to možné a můžete to zkusit i vy. Je to skvělá zábava pro celou rodinu – nejen, že si užijete společné chvíle, ale zároveň se i něco nového dozvíte. Všechny podrobnosti o tom, jak na to, najdete v knize "Můj druhý zápisník" (pro děti 8–14 let). Pokud máte menší děti, stále je k dispozici také "Můj první zápisník" (pro děti 3–8 let).

Obě knihy si můžete objednat přímo zde:

<http://www.mujizapisnik.cz/>

Užijte si tvoření, objevování a radost z experimentování!

■ Učíme se v souvislostech na 2. stupni ZŠ

10 lekcí zaměřených na globální témata a čtenářskou gramotnost.

Všechny lekce vychází z beletristických knih pro děti a mládež. Konkrétně nabízí tato témata: lidská práva, biodiverzita, gender, migrace, klimatická změna. Využívají širokou paletu výukových metod rozvíjející kritické myšlení.

Ke stažení na <https://eshop.arpok.cz/eshop/ucime-v-souvislostech-na-2-stupni-zs-pdf/>

(editovatelné přílohy je potřeba stáhnout zvlášť - na stejném odkaze).

NOVINKA ke stažení

Naším cílem je dostat děti VEN. Podpoříme vás na cestě ven. Spojujeme učitele, rodiče i odborníky. Chceme, aby se každé dítě v ČR rozvíjelo zdravě díky tomu, že si hraje a že se učí v podnětném prostředí venku.

Výuka venku, v přímém kontaktu s přírodou a se světem, přináší dětem mnoho výhod, což jednoznačně potvrzuje praktická zkušenost ze škol i odborný výzkum. Učení venku je názornější, zlepšují se vzdělávací výsledky, roste motivace dětí k učení, posiluje se jejich zdraví.

České děti tráví venku průměrně dvě hodiny a čtyři minuty

Nadace Karel Komárek Family Foundation, která mimo jiné podporuje výuku venku a také proměňuje školní zahrady v inspirativní a hravá místa s přírodními prvky, iniciovala průzkum, jenž zjišťoval, kolik času tráví české děti venku. Článek [ZDE](#).

Na webu www.ucimesevenku.cz poznejte 7 dobrých důvodů:

PROČ se učit s dětmi venku.

Inspirujte se, CO a JAK učit venku v různých předmětech.

Seznamte se s učiteli a řediteli, kteří venku učí. Zjistěte, jaké pomůcky není třeba kupovat. Vyzkoušejte osvědčené aktivity pro učení venku. Přijďte na seminář.

Staňte se součástí i uzavřené skupiny **UČÍME se VENKU na facebooku!**

Sdílejte na webu či na facebooku také vaše příběhy a zkušenosti.

Doporučte tyto stránky přátelům a kolegům.

<https://ucimesevenku.cz/co-se-ucit-venku/>

METODIKY UČÍME se VENKU

Ušetřete si čas v hledání inspirace ven.

S metodikami Učíme se venku získáte hotové lekce, které můžete venku snadno využít.

Nově i jako elektronické publikace v PDF.

<https://ucimesevenku.cz/publikace/>

<https://ucimesevenku.cz/e-sady-ven/>

Vylítejte se s dětmi venku

Inspirace pro družiny venku na

<https://ucimesevenku.cz/druziny/>

Jděte VEN

Inspirativní náměty pro pobyt venku:

www.jdeteven.cz

V LÍSCĚ jsme pro pedagogy vydali metodiku **Učíme se v zahradě s Ďápkou a Větvičkou** – náměty na celoroční činnost s dětmi ve věku 4–8 let nejen v zahradě. Autory jsou Lenka a Petr Pavelčíkovi.

www.liska-evvo.cz/doc/liska-vydala-v-edici-orisek-novou-publikaci

Hrazeno v rámci projektu Ministerstva životního prostředí 2021.

Projekt Písmena a čísla VENKU s Lískou

Vytvořili jsme a pilotně ověřili 4 nové tematické programy pro cílové skupiny projektu:

- Místo, kde žijeme,
- Životní podmínky,
- Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody,
- Současnost a minulost v našem životě.

Hrazeno v rámci projektu Ministerstva životního prostředí 2023.

Projekt Učíme se venku s LÍSKOU II, aneb jaro, léto, podzim, zima, v přírodě je vždycky prima

Vytvořili a ověřili jsme 21 nových aktivit pro I. stupeň ZŠ, připravili 8 projektových dnů, vydali motivační tematickou podložku s klipem, zajistili vzdělávání a přípravu lektorů.

Hrazeno v rámci projektu Ministerstva životního prostředí 2022.

II/4 Projekty pro školy, soutěže

- Badatelsky orientované vyučování, <http://badatele.cz/cz>
- Fairtradová škola, https://www.fairtradeskoly.cz/ft_skoly
- Globální rozvojové vzdělávání, www.globalnirozvojovavzdelavani.cz
- GLOBE – dlouhodobý vzdělávací program, <https://globe-czech.cz/cz>
- Jeden svět na školách (mediální vzdělávání), www.jsns.cz
- Mezinárodní program Ekoškola, <https://ekoskola.cz/cz>
- Odpovědná škola, www.spolecenskaodpovednostfirem.cz/odpovednaskola
- Skutečně zdravá škola, www.skutecnezdravaskola.cz
- Světová škola, www.svetovaskola.cz
- Škola pro udržitelný život, www.skolaprozivot.cz
- Učíme se venku, www.ucimesevenku.cz
- Žákovské parlamenty, www.skolaprodemokracii.cz

Škola pro udržitelný život

Škola, která aktivně mění své okolí, pomáhá žákům vytvářet si vztah k místu, dává žákům slovo, připravuje je na skutečný život, je otevřená komunitě a mění svět k lepšímu.

Žáci těchto škol spolu s dalšími partnery z obce přemýšlí o tom, co mohou udělat pro rozvoj své obce nebo okolí školy. Spolu pak postupně realizují navržené změny a tím mění k lepšímu místo, kde žijí a učí se (naplňují **místní Agendu 21**). Vše se děje s ohledem na udržitelný rozvoj místa i světa a je tak praktickým příkladem naplňování **Cílů udržitelného rozvoje 2015–2030** (Sustainable Development Goals – SDGs) a **Strategického rámce České republiky 2030** na místní úrovni.

Více informací na www.skolaprozivot.cz

Ve Zlínském kraji se můžete obracet na Lísku, infoevvo@seznam.cz

Nabídka k zapojení do programu Škola pro udržitelný život v roce 2024/2025

ŠUŽ neboli Škola pro udržitelný život je celoroční program, který vzdělává žáky v tématech UDRŽITELNOSTI nebo O KLIMATU. Vzdělávání propojujeme s místem – žáci mapují problémy ve své obci, realizují vlastní projekty a hledají souvislosti mezi svým místem a udržitelným životem či klimatickou změnou. **Zapojte se v příštím školním roce i vy!**

Pro bližší informace k programu ŠUŽ: <https://www.skolaprozivot.cz/zapojte-se/>

Více o programu se dozvíte v tomto videu: <https://www.youtube.com/watch?v=I5IBY47MscI>

Co vás v programu všechno čeká se dozvíte zde: https://www.youtube.com/watch?v=tNBn_BZvO64

Přihláška do programu Škola pro udržitelný život na školní rok 2024/2025:

https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSfVgDCdAX_zqlx3haSpJPXJ3YkFimoz2dSosinvkv-1EKQ_w/viewform

II/5 Tipy na výlety, exkurze, výstavy

- Arboretum Semetín, Vsetín, www.arboretumsetetin.cz
- Archeoskanzen Modrá, www.archeoskanzen.cz
- Informační centrum Velké Karlovice, www.velkekarlovice.cz/informacni-centrum
- Muzeum Františka Skopalíka, Hulín, Záhlinice
- Muzeum Jana Amose Komenského v Uherském Brodě
- Muzeum Jihovýchodní Moravy ve Zlíně, www.muzeum-zlin.cz
- Muzeum Kroměřížska, www.muzeum-km.cz
- Muzeum regionu Valašsko, www.muzeumvalassko.cz
- Muzeum v přírodě Rochus, www.skanzenrochus.cz
- Muzeum v přírodě Rymice, www.muzeum-km.cz/muzeum-v-priode-rymice
- Muzeum zemědělské techniky našich dědů, Pravčice, www.muzeum-zemedelstvi-pravcice.cz
- Naučná stezka Boří, Divoky, Kroměřížsko <http://www.csopdivoky.cz/aktivity/naučna-stezka-bori/>
- Trezor přírody v Horní Lidči, www.trezorprirody.cz
- Valašské muzeum Rožnov p. R., Valašský rok, www.vmp.cz
- Zvonice Soláň, <https://www.zvonice.eu/>
- 1415 Baťův institut Zlín, www.14-15.cz

část III • UŽITEČNÉ ODKAZY A INFORMACE

III/1

Přírodní zahrady

- **Jak na přírodní zahradu** poradí Ekologický institut Veronica www.veronica.cz/?id=418
- **Kde jsou přírodní zahrady v Česku:** www.veronica.cz/ekomapa#k=priroda_zahrady&r=cr
- **Ukázkovou přírodní zahradu a sad najdete v Centru Veronica Hostětín,** <http://hostetin.veronica.cz/ukazkova-prirodni-zahrada-sad>
- **Ekozahrady,** <http://barevnezahrady.cz/ekozahrady/>
- **Osivo vhodné pro přírodní zahradu** nakoupíte na webu www.permaseminka.cz, nebo <https://www.permaland.cz/>
- Na webu LÍSKY najdete **odkaz Jak na školní přírodní zahradu,** www.liska-evvo.cz/doc/jak-na-skolni-prirodni-zahradu
Poradíme vám, jak na školní zahradu krok za krokem: plánování, zpracování projektu, výběr správných prvků pro přírodní zahradu, úprava, využití pro výuku i volnočasové aktivity, vč. architektonických návrhů zkušených architektů, zapojení rodičů a dalších partnerů. Poskytneme či zapůjčíme publikace a pomůcky.
- **Časopis Školní zahrada.**
Prostřednictvím webu www.skolni-zahrada.cz můžete dostávat zdarma **časopis Školní zahrada.** V tištěné verzi vychází jako příloha časopisu Bedrník. Na webu najdete mimo jiné i interaktivní **mapu školních zahrad,** kam můžete přidat i tu vaši.
- **Semínkovna – sázej, sklízej, sdílej**
Tak jako se v knihovně půjčují knihy, semínkovna nabízí osivo do vaší zahrádky. Tak jako se do knihovny knihy po přečtení vrací, tak i při sklizni vaší zeleniny myslíte na sdílení sklizených semínek v semínkovně... Semínkovna = osivo ke sdílení
Iniciativa vznikla v ČR v roce 2015 na podporu svobodného sdílení osiva, semenaření a přírodního zahradničení. Vzorem jí byly francouzské Les Grainotheques a americké The Seedbanks. Semínkovny, ať už je to skříňka, košíček, krabička ap., jsou místem, kde zahradníci mohou mezi sebou bezplatně sdílet osivo ze svých zahrádek. Osivo by mělo být výhradně v „Bio“ kvalitě, tedy nemožené a z chemicky neošetřovaných rostlin. Mělo by jít o výsledek domácího semenaření. Semínka jsou nabízena bezplatně v malých dávkách pouze pro osobní spotřebu.
<https://seminkovny.com/>
V našem regionu najdete Semínkovny na <https://seminkovny.com/zlinsky-kraj/>
Základní škola Vsetín, Rokytnice
Kontakt: Semínkovna, ZŠ Vsetín, Rokytnice 436, 755 01 Vsetín
e-mail: seminkovnavsetin@centrum.cz
Centrum Veronica Hostětín
Kontakt: Centrum Veronica Hostětín, č.p. 86, 687 71 Hostětín
www.hostetin.veronica.cz
Semínkovna Zlín • Family Point Zlín na třídě Tomáše Bati 204 (bývalá Knihovna Františka Bartoše).
www.facebook.com/groups/SeminkovnaZlin/
Semínkovna Uherské Hradiště
Semínkovna knihovna Rožnov pod Radhoštěm
Semínkovna Liptál
Místní knihovna Liptál, Základní škola Liptál, Liptál 465

III/2

Zelené okénko

Zelené úřadování

Zkrácený název pro environmentálně příznivé chování institucí financovaných z veřejných prostředků, jako jsou např. obecní, městské či krajské úřady, školy, domy s pečovatelskou službou. Zahrnuje systémová opatření zaměřená zejména na provoz a chování (např. oboustranný tisk dokumentů, zatahování žaluzií na noc) a nakupování.
Více na www.veronica.cz

Zelené nakupování

Způsob nákupu či zásobování, při kterém je brán ohled na dopad vybraného zboží a služeb na životní prostředí. Vybírají se produkty, jejichž negativní dopad na životní prostředí je co nejnižší. Kritéria, která se při tom berou v úvahu, jsou například recyklovatelnost, biologická rozložitelnost, materiální a energetická náročnost výroby, zdravotní nezávadnost, transportní vzdálenost od výrobce ke spotřebiteli atd.
Více na www.veronica.cz či www.umenivybirat.cz

III/3

Místní produkty, biopotraviny

- Lískový web www.poctivevyrobene.cz
- **Regionální značky** www.regionalni-znacky.cz
- **Kam ve Zlínském kraji pro regionální výrobky – váš rozcestník pro nákupy regionálních výrobků.** Najdete zde přehled téměř 300 farmářů a výrobců ze Zlínského kraje seskupených podle jednotlivých kategorií (mléko, maso, vejce, pečivo, ovoce, zelenina, potravinové doplňky aj.), ale také seznam tradičních řemeslníků, držitelů regionálních značek.
www.vyrobkyzkraje.cz
- Informační středisko pro rozvoj Moravských Kopanic, o.p.s. se sídlem ve Starém Hrozenkově má na svém webu **Tržnici regionální ekologické produkce ekofarem a výrobců biopotravín Zlínského kraje a Hodonínska. REGIONÁLNÍ KATALOG BIOPOTRAVIN A EKOLOGICKÉHO ZEMĚDĚLSTVÍ PRO SPOTŘEBITELE „Kam pro bio ve Zlínském kraji a na Hodonínsku“** www.iskopanice.cz
- **Mapa českých biopotravín,** <https://kde.lovime.bio/>

Podrobněji NOVĚ v příloze **Poctivě vyrobené.**

<https://www.liska-evvo.cz/>

Systém Fairtrade a známka FAIRTRADE

Známka FAIRTRADE označuje výrobky, které splňují sociální, ekonomické a environmentální standardy nastavené mezinárodní organizací Fairtrade International. Zákazníky informuje o tom, že pěstitelé dostali za svou práci spravedlivou a stabilní výkupní cenu, která pokrývá náklady na udržitelné pěstování. Nákupem výrobků s označením FAIRTRADE tak zákazníci přispívají ke zlepšování životních podmínek drobných pěstitelů v zemích globálního Jihu (takzvaných rozvojových zemích). Kromě odpovídající výkupní ceny dostávají pěstitelé zapojení do systému Fairtrade ještě fairtradový příplatek, který mohou použít k investicím do rozvoje svých farem a svých komunit, a to na základě demokratického rozhodování členů komunity.

LÍSKA je

- členem pracovní skupiny pro **Fairtradové město Vsetín**,
- členem **Fairtrade Česko a Slovensko**,
<https://www.fairtrade-cesko.cz/#!>
- místním podporovatelem **Fairtrade**,
http://fairtradovamesta.cz/mistni_podporovatele

Fairtrade Česko a Slovensko, z.s.,

je platformou organizací občanské společnosti, které se zabývají etikou obchodu, globálním rozvojem, udržitelnou spotřebou, ochranou životního prostředí a lidských práv.

Již od roku 2004 pracujeme na zvyšování informovanosti o principech a smyslu systému Fairtrade. V České republice a na Slovensku zastupujeme globální organizaci Fairtrade International, jsme garantem vysoké kvality a důvěryhodnosti ochranné známky FAIRTRADE. Monitorujeme český a slovenský trh s fairtradovými výrobky a podporou uvědomělé spotřeby napomáháme k tomu, aby se fairtradové výrobky v co nejvyšší míře dostávaly do obchodní sítě v ČR a na Slovensku. Vedle spolupráce s obchodníky působíme také na širokou veřejnost, a to prostřednictvím aktivit, na kterých se podílíme, jako jsou kampaně Fairtradová města, Fairtradové školy nebo happening Férová snídaně.

Více na www.fairtrade-cesko.cz.

Fairtrade Česko a Slovensko přináší novinky ze světa Fairtrade

Dopady na pěstitele a situaci celkově sledujte na webových stránkách a sociálních sítích Fairtrade Česko a Slovensko
<https://fairtrade-cesko.cz/>

TŘI MOŽNOSTI PODPORY FAIRTRADE:

SPOTŘEBOU

OSVĚTOU

VZDĚLÁVÁNÍM

Podpořte s námi povědomí o systému certifikace Fairtrade

Fairtrade Česko a Slovensko, jehož je Líška členem, spustilo další kampaň na podporu zvýšení povědomí české a slovenské veřejnosti o systému certifikace Fairtrade a hodnotách, které reprezentuje: **spravedlivá odměna za práci, zákaz dětské a nucené práce, pěstování šetrné k životnímu prostředí.**

Kampaň můžete šířit a sdílet na sociálních sítích **Facebook**, **Twitter**, **YouTube**, **Instagram**. Na speciálních odkazech webových stránek **CZ** i **SK** najdete podklady. Děkujeme.

Pomáháme

LÍSKA pomáhá konkrétními počiny nebo upozorňuje na projekty a programy, které přinášejí pomoc potřebným. Vy můžete pomáhat s námi:

Korunka pomáhá

Pomáhá nemocným a opuštěným dětem především ve Zlínském kraji a nejbližším okolí, www.korunkaluhacovice.cz

Dobry anděl

Nadační fond DOBRÝ ANDĚL pomáhá rodinám s dětmi, které postihla rakovina nebo jiné závažné onemocnění, www.dobryandel.cz

Čalantika – centrum pro vzdělávání a volný čas v Bangladéši

Vzdělávací centrum pro děti a jejich rodiny žijící ve slumu v bangladéském hlavním městě Dháka, <http://www.calantika.cz>

Člověk v tísní – Skutečná pomoc – Skutečný dárek

Pro více informací navštivte www.clovekvtisni.cz.

O pomoci v ČR se dozvíte na www.lepsiskolaprovsechny.cz

Koalice proti palmovému oleji

Nezávislá platforma organizací i jednotlivců, která usiluje o snížení celosvětové nadbytečné spotřeby palmového oleje. LÍSKA je členem. <http://www.stoppalmovemuoleji.cz/>

Chráníme mořské želvy

Nádherné tvory, žijící na Zemi více než 110 miliónů let. www.morskezelvy.cz

ZOO Zlín

www.zoozlin.eu/sponzorstvi/
<https://shop.zoozlin.eu/kategorie/2-darky>

LÍSKA, z.s.

Dolní náměstí 429
755 01 Vsetín

infoevvo@seznam.cz
www.liska-evvo.cz

Aktivity LÍSKY podporují Zlínský kraj, město Vsetín, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo životního prostředí, SFŽP, FAIRTRADE Česko a Slovensko, Městské lesy Vsetín, Austin Detonator, s.r.o., Vsetín, GALVAMET, s.r.o. Vsetín, TG TISK, s.r.o., Lanškroun, AVIS – elektronika, s.r.o., Vsetín, Josef Spitzer, papírnickví Stanislav Olšák, Vsetín, členové Klubu LÍSKY, dárci programu DARUJME.cz

Pokud si nepřejete informace touto cestou dostávat, nebo u vás došlo ke změně adresy, prosím, neváhejte nás kontaktovat.

Environmentální informační servis LÍSKY

- **Pravidelná elektronická rozesílka**, www.liska-evvo.cz/rozesilka
Rozesílku tvoří pozvánky na vzdělávací a osvětové akce, akce pro děti a mládež, informace o změnách v legislativě, o dění v oblasti EVVO a neziskového sektoru, o vyhlášených grantech, publikacích, pomůckách, zajímavé články, odkazy i příklady dobré praxe.
- **Webové stránky**, www.liska-evvo.cz
- **Facebook a Instagram Lísky i osvětových kampaní.**
- **Knihovna**, www.liska-evvo.cz/doc/knihovna
- **Prodej a distribuce publikací, materiálů a pomůcek k EVVO.**
- **Krajský Kalendář akcí EVVO ve Zlínském kraji na www.liska-evvo.cz/akce Přehled akcí v regionu i mimo region.** Pozvánky na vaše akce, programy, besedy, výstavy, exkurze, semináře, tábory apod., stejně jako zprávy a fotografie z uskutečněných projektů a akcí ke zveřejnění můžete zasílat na adresu infoevvo@seznam.cz
- **Osvětové a informační kampaně**, www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane
- **Aktuální nabídka vzdělávacích akcí Lísky, pozvánky a přihlášky ke stažení**, www.liska-evvo.cz/doc/seminare-a-kurzy-pro-ucitele

Kancelář LÍSKY, z.s. najdete v oranžové rohové budově na Dolním náměstí 429 na Vsetíně, 1. patro (vchod z ulice Mostecká průchozí chodbou budovy PETRKLÍČ do dvora, vchodové dveře jsou ze zadní části oranžové budovy, nebo přímo dvorem kolem budovy OSSZ Vsetín, od řeky Bečvy).

Otevřeno: pondělí – čtvrtek, 8.30–15.00 hodin

Najdete zde **Férový obchůdek s fairtradovými výrobky** – káva, čaj, kakao, čokolády, sušenky, koření atd., ručně šité **Lukášovy hračky** a **knihovnu** s posezením.

www.liska-evvo.cz

Lísku najdete i na FACEBOOKU – přidejte se k našim tématům na stránkách:

Sdružení Líska / Jak učit POLY

Sdružení Líska / Ptáci – žijí tady s námi

Sdružení Líska / Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny

Sdružení Líska / Stromy a my

Sdružení Líska / Poctivě vyrobené, spravedlivě zaplacené

Sdružení Líska / Poctivě vyrobené – podpora regionálních produktů ve ZK

Sdružení Líska / Cesty za poklady ve Zlínském kraji

Rozesílku připravuje a rozesílá LÍSKA, z.s. s finanční podporou Zlínského kraje.

Distribuci pro síť škol Mrkvička a MRKEV zajišťuje ALCEDO – středisko volného času a Plavecká škola Vsetín, www.alcedovsetin.cz

Inovace informačního a komunikačního servisu byla podpořena z Programu Švýcarsko-české spolupráce. Supported by a grant from Switzerland through the Swiss Contribution to the enlarged European Union.

LÍSKA

Zlínský kraj
Kraj bez hranic

Rozesílka LÍSKY 4/2025

strana 21